

ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE 2021-2027

Killianová Kateřina, 481151

Příprava Víceletého finančního rámce (VFR)

- Víceletý finanční rámec EU je vždy dán na 7 let. Nyní bude určen od roku 2021 do roku 2027
- Určuje stropy výdajů pro každou z priorit na jednotlivé roky
- Výše stropů je ve víceletém finančním rámci vyjádřena v cenách roku, ve kterém byl daný finanční rámec odsouhlasen
- Při sestavování konkrétního ročního rozpočtu tedy musí tyto částky být přepočítány, a to na základě aktuálních ekonomických údajů, předpovědí vývoje HND a cenové hladiny
- HND a cenová hladina je pro každý stát jiný, a proto jsou přepočítávány procentuálně – více v příjmech EU

Roční rozpočet v rámci VFR

- Roční rozpočet EU stanovuje všechny výdaje a příjmy EU na nejbližší jeden rok
- Jeho účelem je zajišťování politiky a programů EU a musí dodržovat i její politické priority a právní závazky
- Roční rozpočet se musí řídit limity stanovenými ve víceletém finančním rámci
- Jako každý správný rozpočet musí být výdaje a příjmy vyrovnané a obvykle EU stanovuje rozpočet na nižší úroveň kvůli nepředvídatelným výdajům

Rozpočet EU na rok 2021

- Postoj Rady EU pro rozpočet na příští rok dosahuje celkové výše 162,9 miliard eur v prostředcích na závazky a 164,8 miliard eur v prostředcích na platby.
- Jelikož ještě není plně schválen VFR 2021 – 2027 může Rada EU přehodnotit rozpočet
- Pokud se nestihne včas VFR schválit bude přijet roční rozpočet z roku 2020

Schvalovací proces VFR

Na schválení VFR se podílejí všechny hlavní orgány EU: Evropská rada, Komise EU, Rada EU a Parlament EU

- 1) Komise EU vypracuje prvotní návrh ohledně VFR
- 2) Rada EU zajišťuje, aby byla dohoda ohledně rozpočtu přijatelná pro všechny země EU.
- 3) Parlament EU je požádán o vyjádření souhlasu. V této chvíli může Parlament návrh odmítnout nebo přijmout
- 4) Když Parlament tak učiní, Rada musí přijmout víceletý finanční rámec jednomyslným hlasováním

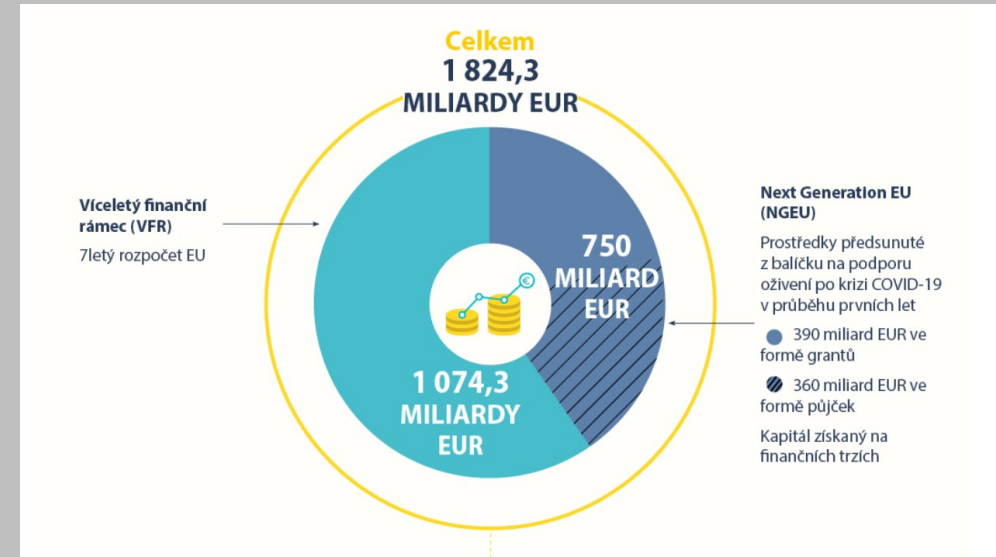
Řádný legislativní postup při schvalování návrhu VFR

- Evropská komise předloží legislativní návrh Evropskému parlamentu
- Evropský parlament přezkoumá návrh Komise během prvního čtení a může jej buď schválit beze změn, nebo dá návrh na úpravy
- Rada se může během svého prvního čtení rozhodnout postoj Parlamentu schválit, čímž se legislativní akt považuje za přijatý, nebo může postoj Parlamentu pozměnit a vrátit návrh Parlamentu k druhému čtení.
- Parlament postoj Rady přezkoumá a schválí – v takovém případě je akt považován za přijatý – nebo jej zamítne, takže daný akt nevstoupí v platnost a postup se zastavuje, nebo navrhne pozměňovací návrhy a vrátí návrh Radě ke druhému čtení.
- Rada posoudí postoj Parlamentu ve druhém čtení, a buď všechny pozměňovací návrhy Parlamentu schválí, čímž se legislativní akt považuje za přijatý, nebo je všechny zamítne, což vede ke svolání dohodovacího výboru.
- Snahou dohodovacího výboru, který je tvořen stejným počtem poslanců EP a zástupců Rady, je dosáhnout dohody o společném návrhu. V případě neúspěchu nevstoupí daný legislativní akt v platnost a postup se zastavuje. V případě, že se ohledně společného návrhu podaří dosáhnout dohody, návrh se postupuje Evropskému parlamentu a Radě ke třetímu čtení.
- Buď je poté návrh schválen nebo zamítnut. V obou případech legislativní postup končí

Příprava víceletého finančního rámce 2021-2027

Celkový rozpočet byl schválen ve výši 1 824,3 miliard Eur

- V rámci víceletého finančního rámce (VFR) byly schváleny prostředky ve výši 1 074,3 miliardy Eur
- Vznikl nový Fond obnovy (Next Generation EU), který je ve výši 750 miliard Eur

Fond obnovy (Next Generation EU),

- Fond obnovy byl zřízen za účelem podpory obnovy a oživení evropské ekonomiky v reakci na pandemii nemoci covid-19
- Cíle:
 - vytvářet pracovní místa
 - napravit bezprostřední škody způsobené pandemií COVID-19
 - podporovat ekologické a digitální priority EU

Evropská komise si zapůjčí celkovou částku v hodnotě 750 miliard na kapitálových trzích

EU si může zapůjčit

- od jiných států
- od nadnárodních korporací
- na investičních burzách

Evropská unie se zaručuje Víceletým finančním rámcem

Fond obnovy by se měl splácet až do roku 2058

Příjmy Evropské Unie

Příjmy Evropská unie pro VFR tvoří

1) Tradiční zdroje

- cla z dovozu ze zemí mimo EU a odvody z cukru

2) Zdroje založené na DPH

- zahrnují určitá procenta ze standardizovaného základu DPH určitého členského státu
- obecně platí 0,3 %, kromě Německa, Nizozemska a Švédska, které platí 0,15%

3) Zdroje založené na HND

- mluvíme tu o přibližně 0,7%-1,2% HND každého členského státu – přibližně tři čtvrtiny rozpočtu
- toto maximum pro členské státy se nově zvedne až na 2% z HND

4) Ostatní zdroje

- platy zaměstnanců EU, bankovní úroky, pokuty, příspěvky ze zemí mimo EU, přebytek z minulého rozpočtového období

Nové zdroje příjmů

- Změna v poplatcích z celního dovozu – členské státy si místo 20% ponechají 25% výtěžku z cel

Daň z nerecyklovaných plastových odpadů

- Poplatek budou odvádět členské státy, kde se množství nerecyklovaného plastu nachází
- Zaveden od 1. ledna 2021
- Výše poplatku – 80 euro za jednu tunu nerecyklovaného plastového odpadu

Výnosy ze systému obchodování emisních povolenek ETS

- Emisní povolenky ETS zahrnují tři oblasti – energetiku, průmysl a vnitrounijní leteckou dopravu – do budoucna se uvažuje o přidání dalších oblastí, kde vzniká negativní ekologická stopa
- Komise EU navrhuje, aby členské státy část z příjmů z emisních povolenek převedla do unijního rozpočtu
- Není to velmi aktuální téma – bavíme se o několika letech, než by se tento nový zdroj příjmů zavedl

Nové zdroje příjmů

Uhlíková daň na hranicích

- Dovozci zboží z třetích zemí při importu na vnitřní trh EU uhradí nový poplatek, jenž bude reflektovat množství uhlíku vyprodukovaného během výroby daného zboží
- Účelem je snížit uhlíkovou stopu i v zemích mimo EU a zabránit obejití ekologických opatření tím, že by unijní podnikatele prodávali své zboží do třetích zemí
- Odpůrci se ale obávají o celkový nárůst ceny dovezených produktů. Panují také obavy o slučitelnost s pravidly Světové obchodní organizace a například i Spojené státy projeví nesouhlas se zavedením uhlíkové daně
- Přemýšlí se o zavedení této daně od roku 2023

Daň z poskytování digitálních služeb

- Daň by se měla týkat hlavně mimounijních technologických korporací, které mají formálně sídlo v členských zemích s mírnými daňovými podmínkami, ačkoli svoje digitální služby poskytují celounijně – takto obecně postavená daň by byla moc komplikovaná na prosazení, a tak bude zahrnovat pouze **přeshraniční poskytování digitálních služeb**
- Daň má být zavedena také od roku 2023 ve výši 3% výnosů těchto firem za poskytování služeb v dané unijní zemi a má dopadat na nadnárodní korporace, jejichž roční obrat převyšuje 750 milionů euro

Nové zdroje příjmů

Daň z finančních transakcí

- Tuto daň podporuje pouze asi 10 unijních zemí a je velmi málo pravděpodobné její zavedení
- S možností daně z finančních transakcí Evropská rada počítá až pro období VFR EU 2028-2034

Výdaje víceletého finančního rámce

- Bylo mnoho programů, které chtěla EU podporovat ale 58 programů snížila pouze na 38, které se rozdělují do 7 výdajových oblastí
- Výdajové oblasti
 - jednotný trh, inovace a digitální oblast: 132,8 miliardy eur
 - soudržnost, odolnost a hodnoty: 377,8 miliardy eur
 - přírodní zdroje a životní prostředí: 356,4 miliardy eur
 - migrace a správa hranic: 22,7 miliardy eur
 - bezpečnost a obrana: 13,2 miliardy eur
 - sousedství a svět: 98,4 miliardy eur
 - evropská veřejná správa: 73,1 miliardy eur

Očekávané reformy

Reforma zemědělství

- zaměření reformy na menší farmy pro udržení konkurence na trhu proti „pseudomonopolům“
- velké zaměření na environmentální obnovu a rurální vývoj
- snaha o zavedení větší biodiverzity a o ochranu ohrožené zdroje vody v takzvaném European Green Deal
- EU také chce podporovat zájem o farmaření u další generace farmářů

Reforma migrace

- kvůli nezvládnutí migrační krize v letech 2015-2016 a nedostatku vyhrazených prostředků bude přiřazení pro rozpočet 2021-2027 30,8 miliard eur (ceny z 2018) pro správu migrace a hranic
- hlavními dvěma fondy budou fond pro azyl a migraci a fond pro integrovanou správu hranic
- velká část těchto financí připadne na posílení agentur, které spravují bezpečnost hranic

Snížení rabatu

- po plně platném vystoupení Velké Británie z EU již není potřeba platit rabat, který byl součástí vyjednaných výhod pro VB při vstupu do EU, tudíž se uleví tzv čistým plátcům, kteří do fondu EU dávají více, než sami dostávají

Problematika právního státu

- Rada s Evropským parlamentem chce dosáhnout pro rozpočet 2021--2027 dohody o novém obecném režimu podmíněnosti
- Režim podmíněnosti umožňuje chránit rozpočet EU, pokud se zjistí, že porušení zásad právního státu v členském státě dostatečně přímo ovlivňuje nebo vážně ohrožuje řádné finanční řízení rozpočtu EU nebo ochranu finančních zájmů EU. Tato podmíněnost se vztahuje na všechny finanční prostředky EU, včetně zdrojů přidělených prostřednictvím Fondu obnovy (Next Generation EU).

Kde je problém?

- EU se vyvinula z poválečných uskupení, kdy hlavním pilířem EU je koncept právního státu a ochrana demokratických zásad
- EU tudíž chce rozšiřovat podvědomí mezi občany EU o tom, co právní stát znamená, a že se mají jeho hodnoty dodržovat. Na případné porušení by tedy měla EU patřičně reagovat

Problematika právního státu

- Penalizace za nedodržování hodnot právního státu má být stopka pro finance, které proudí z EU danému státu, který hodnoty právního státu porušuje
- S podmíněností právního státu nesouhlasilo Maďarsko a Polsko. Rozpočet však musí být odsouhlasen jednomyslně a tak nastává spor.
- Vznikl střet mezi více liberálními západními zeměmi jako je Nizozemsko a Švédsko, proti konzervativním zemím jako je Polsko a Maďarsko. Liberální strana tvrdí, že jejich daňový poplatníci nechtějí finančně podporovat útlak a nerespektování právního státu. Konzervativní strana tvrdí, že se jedná o ideologické vydírání.
- Posuzování o porušování hodnot právního státu měla hodnotit Evropská rada s Evropskou komisí s nadpoloviční většinou hlasů. Jako kompromis byl vyjednáán zatím pouze s Maďarskem, že o problematice právního státu bude rozhodovat Evropský soud se všemi úředními právními náležitostmi
- Jediným státem, který je stále proti režimu podmíněnosti je nyní Polsko, a kvůli němu nemůže být VFR schválen a EU nemůže čerpat ani z Fondu obnovy.

Zdroje

- <https://www.euroskop.cz/9047/35766/clanek/nove-vlastni-zdroje-rozpocet-eu-vize-nebo-realita/>
- <https://www.euroskop.cz/8877/sekce/rozpocet-eu/>
- https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-budget_cs